

цій для його підйому. Проте для залучення останнього необхідне створення сталих і сприятливих умов бізнес-середовища.

Джерела та література

1. Біла І. С., Насікан Н. І. Бізнес-середовище в Україні. *Економіка та управління національним господарством*. 2017. № 17. URL: <http://global-national.in.ua/archive/17-2017/29.pdf>
2. Real GDP growth. *International Monetary Fund*. URL: http://imf.org/external/datamapper/ngdp_rpc@weo/weoworld/ukr
3. Державна служба статистики України. URL: <http://ukrstat.gov.ua>
4. Програми розвитку регіону. *Донецька обласна державна адміністрація*. URL: <http://ekonom.dn.gov.ua/ua/ekonomika/programi-rozvitku-regionu>
5. Стан розвитку підприємництва. *Військово-цивільна адміністрація міста Северодонецьк Луганської області*. URL: <http://sed-rada.gov.ua/pidpriemnictvo/stan-rozvitku-pidpriemnictva>
6. Проект USAID оголошує прийом заявок на отримання фінансування до 100 тисяч доларів. *Бізнес-Схід*. URL: <http://bizshid.com/grants/1671-proiekt-usaid-oholoshuie-priiom-zaiavok-na-otrymannia-finansuvannia-do-100-tysiach-dolariv>
7. Згоріле село, жертви та постраждали: усе про масштабні пожежі в Харківській та Луганській областях. *112 Україна*. URL: <http://ua.112.ua/golovni-novyni/zhorile-selo-odna-zhertva-ta-troie-postrazhdalykh-vse-pro-masshtabni-pozhezhi-v-kharkivskii-ta-luhanskii-oblastiakh-548697.html>

Івасів Д. – студент

Науковий керівник: к. е. н., доц.

І. Федуняк

ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут»

м. Бережани, Україна

Теоретичні аспекти формування конкурентоспроможності підприємств аграрного сектору економіки

Сучасний етап розвитку ринкової економіки – це багатогранний механізм, що представлений розмаїттям великої кількості структур до яких можна віднести виробничі, фінансові, інформаційні тощо.

Сільське господарство, як вид економічної діяльності має низку властивостей, які не дають змоги застосувати методи оцінки, що використовуються для оцінки конкурентоспроможності економіки країни або інших видів діяльності. До таких особливостей слід віднести:

- невисоку рентабельність аграрного сектора;
- тривалість відтворювального циклу та значний період окупності вкладених коштів;
- невисокий рівень створеної валової доданої вартості;
- високий ступінь непередбачуваності результату господарської діяльності, що зумовлено залежністю від зміни природнокліматичних умов;
- екологічний фактор. У процесі сільськогосподарського виробництва не повинна наноситися шкода навколишньому середовищу та повинен випускатися безпечний для здоров'я людини продукт [1].

Конкурентоспроможності галузей сільського господарства та зерновиробництва зокрема, можна провести на всіх ієрархічних рівнях за допомогою рис. 1.

Для оцінки конкурентоспроможності окремо взятого аграрного підприємства необхідно визначити наявність підприємств-конкурентів, визначити систему показників для аналізу, проаналізувати дану інформацію та отримати оцінку, яка буде відображати стан конкурентоспроможності.

Рис. 1. Ієрархічні рівні конкурентоспроможності

Конкурентоспроможність підприємства визначають:

- ефективність виробничої діяльності підприємства (виробничі витрати, використання основних фондів, технологія, організація праці);
- фінансове положення підприємства (залежність підприємства від зовнішніх джерел фінансування, здатність погашати борги, можливість стабільного розвитку в майбутньому);
- ефективність організації збуту та просування товару (канали розподілу продукції, реклама, стимулювання збуту);
- конкурентоспроможність продукції підприємства [2].

Створення конкурентного середовища є важливим напрямом економічних реформ у нашій державі

У конкурентній боротьбі необхідна незалежність підприємців, що дає змогу самостійно визначати у яких галузях вести свою діяльність, для того щоб отримувати оптимальні прибутки. Це дає змогу створити реальне конкурентне середовище. Така дієвість реально існуючого конкурентного середовища є важливим результатом ринкових змін. Зважаючи на те, що підприємство за умов ринкової економіки перебуває в конкурентному середовищі, воно зобов'язане всіма способами та методами брати участь у конкурентній боротьбі.

Труднощі у визначенні економічної ефективності основних факторів, які впливають на ріст урожайності зернових культур, на відмінну від виявлення економічної ефективності різних варіантів проектних рішень в промисловості, коли головне завдання полягає у виборі більш ефективного варіанту, визначення групи показників, полягає в тому, що тут головне завдання встановлює найбільш правильне відношення факторів у комплексі з урахуванням економічної ефективності кожного із них [3].

В умовах ринкових відносин ефективність виробництва зерна визначає його конкурентоздатність, як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках, тобто здатність до розширеного відтворення, зростання обсягів виробництва, збільшення кількості робочих місць, підвищення заробітної плати працівників та інше.

Стабільне нарощування обсягів виробництва зерна вітчизняним АПК, зростання їх ефективності є запорукою економічної та соціальної стабільності держави. Успіх у бізнесі в першу чергу залежить від якості, ціни та маркетингових заходів. Якісна продукція дає змогу забезпечити виробнику конкурентні переваги на ринку.

Джерела та література

1. Стахів О. А. Фактори конкурентоспроможності сільськогосподарського підприємства. *Економіка і суспільство*. 2017. Вип. 12. С. 360–365.

2. Корчак Н. М. Загальні положення державного захисту конкуренції у підприємницькій діяльності. *Підприємництво, господарство і право*. 2001. № 2. С. 7–9.
3. Фастівець Н. П. Особливості функціонування зерно-продуктового підкомплексу АПК. URL: <http://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/nppdaa/6.2/314.pdf> (дата звернення: 03.10.2020 р.).

Івашенко Д. – студентка

Науковий керівник: к. е. н., доц.

К. Семенова

Одеський національний економічний
університет, м. Одеса, Україна

Вибір оптимального методу нарахування амортизації як спосіб залучення інвестицій в основні засоби підприємства

Значимість власних джерел фінансування для оновлення фізично та морально застарілого устаткування визначає стан виробничих підприємств України в ринкових умовах. У зв'язку з цим останнім часом все більше піднімається питання щодо необхідності розробки методичних рекомендацій з виявлення можливостей використання коштів підприємства у відтворювальному процесі активної частини основних виробничих засобів.

У більшості розвинених країн, економіка яких характеризується високою інноваційною активністю, системи нарахування амортизаційних відрахувань є одним з найважливіших інструментів стимулювання інвестицій в оновлення основних засобів виробництва. Якщо говорити про модернізацію матеріально-технічної бази господарюючих суб'єктів України, то мова повинна йти про випереджаючу стратегію інноваційного розвитку, яка повинна включати не тільки переоснащення високопродуктивним сучасним обладнанням, а й створення нових технологій виробництва.

Амортизація – це процес поступового перенесення вартості основних засобів у міру їх фізичного та морального зносу на вартість виробленої з їх допомогою продукції (робіт, послуг) з метою акумуляції коштів для подальшого їх повного відновлення. Нархована амортизація є основним фінансовим джерелом відтворення основних засобів та способом залучення інвестицій. Ось чому важливо вірно вибрати метод нарахування амортизації [1; 2].

Фізичний знос – це втрата основними засобами їх первісної споживчої вартості, через що вони стають непридатними і вимагають заміни новими засобами. Моральний знос основних засобів – старіння і знецінення основних засобів у зв'язку з тим, що їх техніко-технологічні показники все більше відстають від показників світового рівня.

Існують чіткі критерії для визначення об'єктів основних засобів, що підлягають амортизації: це основні засоби, що мають строк корисного використання понад одного року.

Об'єкти, що мають строк корисного використання менше року, амортизації не підлягають і незалежно від вартості відносяться на витрати одразу під час їх передачі в експлуатацію [3, 1007].

Вибір методу амортизації – справа суто добровільна для кожного підприємства. Отже, господарюючий суб'єкт самостійно має визначити та зафіксувати в обліковій політиці, який саме метод він буде застосовувати. Проте бухгалтер має вільно орієнтуватися у кожному з методів, аби порадижити керівництву, який з них стане найбільш доцільним та ефективним з урахуванням конкретних умов діяльності.

Основними факторами, що впливають на вибір методу нарахування амортизації, виступають особливості основних засобів щодо інтенсивності їх фізичного та морального зносу, а також обрана стратегія управління стосовно оновлення засобів виробництва та формування джерел власних коштів [4, 97].